

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Att.:

Deres ref.: 2003/1372

Vår ref.: GE/L19

Oslo, 26. juni 2003

UTKAST TIL ENDRINGER I ÅNDSVERKSLOVEN

viser til høringsnotat, og vil med dette komme med våre merknader til høringsutkastet.

Mediebedriftenes Klareringstjeneste AS er 100% eiet av Mediebedriftenes Landsforening, MBL. Selskapet ble etablert 19. oktober 2001 og har som formål å klarere bruk av digitale kopier.

Klareringstjenesten skal inngå langsiktige avtaler med sluttbruker om rett til bruk av opphavsrettslig beskyttet materiell i egen virksomhet, samt inngå avtaler med nettagenter og klippbyråer. Klareringstjenesten skal videre overvåke og håndtere eventuelle rettighetskrenkninger. På det nåværende tidspunkt har Klareringstjenesten avtale med 10 medieovervåkingsfirmaer som gir disse rett til indeksering, samt å sende lenker eller artikler i digital form til sine kunder (sluttbrukere). Sluttbrukerne kan etter avtalene benytte dette stoffet internt. Videre er det inngått avtale direkte med enkelte sluttbrukere som gir en noe utvidet rett til å bruke artikler og bilder.

Klareringstjenesten er en non-profit organisasjon der kopivederlagene skal, etter fratrukk av administrative kostnader, tilbakeføres til kildeeier og opphavsmennene der. Klareringstjenesten inngår avtaler på vegne av de fleste norske papiraviser og disses nettaviser. Videre har vi fullmakt til å inngå avtaler fra bl.a. TV2 Interaktiv og NRKs nettutgave. For mer informasjon om Klareringstjenesten og hvem vi representerer, se www.klarering.no.

Departementets høringsutkast

Departementet foreslår å utvide bestemmelsene om avtalelisens for fotokopiering i undervisningsvirksomhet og bestemmelsen om avtalelisens for fotokopiering i ervervsvirksomhet til også å gjelde digital kopiering.

Bruk og gjenbruk av presse- og annet nyhetsstoff i digital form har etter hvert utviklet seg til å bli et stort satsningsområde for mediene. Både ved salg gjennom Klareringstjenesten og ved salg og annen omsetning fra det enkelte mediet eller fra en gruppe medier, utgjør dette en større og større del av bransjens forretningsområde.

Det feltet der det nå foreslås innført avtalelisens for digital kopiering, ligger klart innenfor det området vi og de vi representerer driver forretningsvirksomhet. Vi er klar over at avtaler med rettighetshavere skal gå foran avtaler etter bestemmelsene om avtalelisens. Området er imidlertid i sterk utvikling, og i praksis vil det kunne bli slik at avtalelisens på et område vil kunne føre til hindringer av og forsinkelser i den forretningsmessige utviklingen.

Dette kan antagelig kompenseres ved at det ikke inngås generelle avtaler for flere typer stoff, men at avtalene og vilkårene kan variere ut fra stofftype. Vilkårene for den forretningsmessige utnyttelsen av nyhetsstoff og annet pressestoff er en annen en for eksempel for fagbøker. Og vilkår i kollektive avtaler som ikke er problematiske for en bransje kan være i direkte konkurranse med utgivers interesser i andre bransjer.

Vi ber departementet vurdere om § 38a kan tolkes slik at avtalelisens for digital kopiering kan gis til flere organisasjoner avhengig av hvilket stoffområde de representerer. Etter vårt syn kan vi ikke gå inn for å utvide avtalelisensbestemmelsene til også å gjelde digital kopiering, dersom ikke presse- og mediestoff regnes som eget område, hvor for eksempel Mediebedriftenes klareringstjeneste kan bli godkjent som organisasjon.

Vi vil også be departementet om å innføre en adgang for rettighetshaver til å nedlegge forbud mot bruk av verk. Departementet foreslår en slik adgang i § 30 om bruk av materiale i kringkastingsarkiver. Vi kan ikke se at det foreligger mindre behov til slike bestemmelser når det gjelder digital kopiering og bruk i samleverk.

Med vennlig hilsen
MEDIEBEDRIFTENES KLARERINGSTJENESTE

(sign)
Geir E Engen
Daglig leder